

Kovien materiaalien esineiden pintapuhdistus

Pintapuhdistuksen tarkoitus on poistaa esineiden pinnalta pöly ja irtoroskat. Ne haurastuttavat esinettä happamuuden, emäksisyyden (esim. kipsi) ja muiden luovuttamiensa kemiallisten yhdisteiden (esim. muovinpehmentimet, liuottimet) avulla sekä sitomalla kosteutta esineen pinnalle.

Puhdistettaessa tai muutoin esinettä käsiteltäessä pinnan ei pidä naarmuuntua tai muuten vahingoittua eikä esineestä saa irrota mitään osia.

Yleisimmät pintapuhdistusvälineet ovat HEPA-suodattimella varustettu imuri ja pehmeä, sopivan kokoinen sivellin. Vähän jäykempi suti tai pieni harja voi olla tarpeen esimerkiksi rosoiselle puupinnalle.

Imurin suulle on hyvä kiinnittää esimerkiksi kuminauhalla verkkokangasta, jotta esineestä mahdollisesti irtoava pala ei katoa imuriin, vaan jää nähtäville ja talteen otettavaksi.

Imurin letku tuodaan lähelle esinettä imurin imutehon ollessa hiljaisella ja siveltimellä lakaistaan rauhallisesti roskaa pinnalta imuriin. Ei kannata huiskia, vaan ennemminkin vetää sivellintä pintaa pitkin.

Jos maali tai lakka hilseilee pinnalta tai esineestä irtoaa esim. puutikkuja, kysy konservaattorilta neuvoa. Kysyminen kannattaa myös, jos esineestä on vaarassa irrota jokin osa (esim. etiketti). Kannattaa ennemmin kysyä kuin arvailla, vaikka asia tuntuisikin mitättömältä.

Sileille, koville pinnoille, kuten lasi, posliini ja maalaamaton metalli, voi käyttää imurin sijasta tai sen lisäksi pehmeää mikrokuituliinaa. Liinalla on pyyhittävä varovaisin ottein, ettei se tartu johonkin ja riko esinettä.

Puhdistessa mahdollisesti irtoavat siveltimen karvat ja liinan nukka tulisi myös poistaa. Parempi tietysti olisi, jos välineistä ei irtoaisi mitään kuituja, mutta aina sitä ei voi välttää.

Työvälineiden puhtaus on tärkeää. Siveltimet voi pestä miedolla mäntysuopaliuoksella, ja jos lika on ollut rasvaista kannattaa käyttää MiniRisk- tai muuta haju-, väri- ja säilöntäaineetonta ja pH-neutraalia astianpesuainetta. Mikrokuituliinat pestään pesukoneessa käyttäen mahdollisimman pH-neutraalia ja haju-, väri- ja säilöntäaineetonta pesuainetta. Imurin suulakkeet voi puhdistaa samaan tapaan kuin siveltimet. Jos imuroi jotain haitallista tai todella likaista, kannattaa vaihtaa pölynimurin pussi työn jälkeen.

Muistathan suojata itsesi! Esineistä voi irrota erilaisia haitallisia tai vaarallisia aineita. Sopivien hansikkaiden, hengityssuojaimien ja muiden suojarusteiden valinnassa auttaa KUHMU:n konservaattori tai muu henkilökunta. Museoesineitä ei koskaan käsitellä paljain käsin, sillä ihosta irtoaa muun muassa rasvaa, hikeä ja erilaisia happoja. On siis hyvä minimoida ihmisen haurastuttava vaikutus esineeseen ja esineen haitallinen vaikutus ihmisen fyysiseen terveyteen.